

IS-BWYLLGOR LLES ECONOMAIDD

17 Gorffennaf 2026

TEITL: Cynllun Sgiliau a Chyflogaeth Gogledd Cymru 2026-2028

AWDUR: David Roberts, Cadeirydd Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru
Catherine Morris-Roberts, Rheolwr Sgiliau Rhanbarthol

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Cynhyrchwyd y Cynllun gan Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru (RSP, 'y Bartneriaeth') ar ôl ymgynghori â chyflogwyr, darparwyr a rhanddeiliaid ledled y rhanbarth, gyda gwybodaeth am y farchnad lafur a gweithgareddau ymgysylltu â chyflogwyr yn ategu hynny.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. Cymeradwyo Cynllun Sgiliau a Chyflogaeth Gogledd Cymru a'r blaenoriaethau fel y'u nodir yn y cynllun.

3. Y RHESWM AM Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Adrodd i'r Is-bwyllgor Lles Economaidd ar Gynllun Sgiliau a Chyflogaeth Gogledd Cymru a cheisio cymeradwyaeth o'i flaenoriaethau er mwyn cefnogi'r gwaith o'i gyflawni yn rhanbarthol.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

4.1. Pwrpas a dull gweithredu

- 4.1.1. Mae Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Gogledd Cymru yn parhau i chwarae rôl allweddol wrth gefnogi uchelgais Llywodraeth Cymru i fynd i'r afael â'r heriau o ran sgiliau yn y rhanbarth a gwella cynhyrchiant, drwy adnabod bylchau mewn sgiliau a chysoni'r ddarpariaeth ag anghenion cyflogwyr.
- 4.1.2. Ar gyfer 2026-27, roedd Llywodraeth Cymru yn gofyn am ddiweddarau'r Cynllun Sgiliau a Chyflogaeth 2023-2025 presennol i adlewyrchu newidiadau yn yr economi ranbarthol a'r anghenion o ran sgiliau yn awr ac yn y dyfodol. Fodd bynnag, roedd y Bartneriaeth yn cydnabod gwerth gweithredu'n strategol yn y tymor hwy gan ofyn am ddatblygu hwn i fod yn Gynllun Sgiliau a Chyflogaeth newydd dros dair blynedd i ddarparu fframwaith clir ar gyfer blaenoriaethau a chyflawni rhanbarthol. Gellir defnyddio'r cynllun sgiliau a chyflogaeth rhanbarthol i lywio argymhellion ar gyfer darpariaeth addysg a hyfforddiant ôl-16, ar sail data, gwybodaeth am y farchnad lafur ac ymgysylltu â chyflogwyr. Ar gyfer y cynllun tair blynedd hwn, cytunwyd gyda Bwrdd y Bartneriaeth y bydd y ffocws yn parhau i fod ar feysydd polisi allweddol fel Sero Net, sgiliau digidol a sgiliau'r Gymraeg.

- 4.1.3. Mae Cynllun 2026–2028 wedi'i ddatblygu trwy ymgysylltu'n helaeth â mwy na 350 o gyflogwyr ar draws sectorau blaenoriaeth, ochr yn ochr â dadansoddi data am y farchnad lafur, cyd-destun polisi a gwybodaeth a gasglwyd trwy arolygon, rhwydweithiau cyflogwyr ac ymgysylltu â rhanddeiliaid strategol.
- 4.1.4. Mae tîm y Bartneriaeth wedi gweithio gyda chyflogwyr a rhanddeiliaid/darparwyr rhanbarthol dros y naw mis diwethaf. Wrth ddatblygu'r cynllun, aeth y Bartneriaeth ati i gynnal adolygiad cynhwysfawr o'r cyd-destun economaidd a pholisi, dadansoddi gwybodaeth am y farchnad lafur ynghyd â gwybodaeth sylfaenol a gasglwyd yn bennaf drwy Arolwg Sgiliau Cyflogwyr Gogledd Cymru ac wrth sgwrsio'n uniongyrchol â chyflogwyr a rhanddeiliaid.
- 4.1.5. Cyflwynwyd y Cynllun Sgiliau a Chyflogaeth drafft i Fwrdd y Bartneriaeth ar 3 Mehefin 2026, a rhoddodd yr aelodau sylwadau pellach sydd wedi'u cynnwys yn y fersiwn sydd yn Atodiad 1. Disgwylir i'r Cynllun wedi'i ddiweddarau gael ei ystyried i'w gymeradwyo'n ffurfiol gan Fwrdd y Bartneriaeth yn ei gyfarfod ar 15 Gorffennaf 2026, cyn iddo gael ei ystyried gan yr Is-bwyllgor Lles Economaidd.

4.2. Trosolwg o'r Cynllun

- 4.2.1. Mae Cynllun Sgiliau a Chyflogaeth Gogledd Cymru 2026 - 2028 yn rhoi trosolwg cynhwysfawr o dirwedd sgiliau bresennol a datblygol y rhanbarth. Mae'n casglu ynghyd barn cyflogwyr ar draws y sectorau, gan dynnu sylw at eu hanghenion o ran recriwtio a sgiliau, a hefyd yn dangos y rhwystrau sy'n wynebu unigolion o safbwynt cyfleoedd hyfforddiant, dilyniant a chyflogaeth. Mae'r Cynllun yn rhoi trosolwg o'n heconomi, ein marchnad lafur a'r dirwedd sgiliau fel ag y mae hi ar hyn o bryd, ac mae'n rhoi sylw i rai o'r prif heriau y bydd angen i'r rhanbarth fynd i'r afael â nhw er mwyn cael system sgiliau sy'n gynaliadwy.
- 4.2.2. Mae'r rhanbarth yn cael cyfleoedd ond heriau sylweddol hefyd. Er bod buddsoddiadau mawr fel Cynllun Twf Gogledd Cymru, Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam, Porthladd Rhydd Ynys Môn a phrosiectau ynni glân yn creu cyfleoedd swyddi o ansawdd uchel, mae cyflogwyr yn dal i ddweud eu bod nhw'n cael heriau o ran recriwtio a chadw, a bod prinder sgiliau a phwysau ar y gweithlu.
- 4.2.3. Mae natur y farchnad lafur yn parhau i esblygu'n gyflym, dan ddylanwad:

- Y trawsnewidiad i economi Sero Net a'r galw am sgiliau gwyrdd
- Trawsnewid digidol a mabwysiadu Deallusrwydd Artiffisial (AI) yn gynyddol
- Pwysau demograffig, gan gynnwys gweithlu sy'n heneiddio a phoblogaeth oedran gweithio sy'n gostwng
- Anweithgarwch economaidd parhaus a rhwystrau i gyflogaeth, gyda 15.1% o bobl ifanc 16-24 oed heb fod mewn cyflogaeth, addysg na hyfforddiant, sef y ffigurau uchaf yng Nghymru (Rhagfyr 2025)
- Gwledigrwydd a mynediad at gyfleoedd ar draws cymunedau gwasgaredig

Mae'r gyrwyr hyn (ymhlith eraill) yn ail-siapiro'r sgiliau y mae cyflogwyr yn gofyn amdanynt ac yn cynyddu'r angen am system sgiliau sy'n gallu ymateb ac addasu.

- 4.2.4. Mae cyflogwyr yn dal i ddweud bod yna fylchau mewn sgiliau ar draws amryw o feysydd, gan gynnwys:
- Arweinyddiaeth a rheolaeth
 - Sgiliau digidol a sgiliau sy'n gysylltiedig â Deallusrwydd Artiffisial

- Sgiliau technegol a pheirianeg arbenigol
- Sgiliau Cymraeg
- Sgiliau cyflogadwyedd craidd a pharodrwydd i weithio

Ar yr un pryd, mae llawer o gyflogwyr yn wynebu heriau o ran gwybod sut i gael cymorth efo hyfforddiant a defnyddio'r system sgiliau.

4.2.5. Dyma rai o ganfyddiadau allweddol eraill yr adroddiad:

- Nododd 53% o ymatebwyr i'r arolwg mai recriwtio oedd y brif her y maen nhw'n ei hwynebu fel busnes a dywedodd 68% eu bod yn cael trafferth recriwtio i swyddi penodol.
- Mae 56% o gyflogwyr yn y rhanbarth yn wynebu heriau sgiliau gyda galw am swyddi crefftus, gweithwyr proffesiynol a rheolwyr, cyfarwyddwyr ac uwch swyddogion.
- Anghenion Sgiliau yn y Dyfodol: Y pum sgil gorau yn y dyfodol oedd eu hangen ar gyflogwyr ar draws pob sector oedd arweinyddiaeth a rheolaeth, y Gymraeg, digidol (AI/codio/datblygu'r we), peirianeg arbenigol, a sgiliau rheoli rhaglenni/prosiectau.
- Mae'r rhan fwyaf o gyflogwyr yn rhagweld y bydd angen sgiliau sy'n gysylltiedig ag AI arnynt o fewn y tair blynedd nesaf, yn enwedig y gallu i ddefnyddio offer AI ar gyfer dadansoddi data, creu cynnwys, a gwasanaeth i gwsmeriaid.
- Er bod Prentisiaethau yn cael eu cydnabod yn eang (81%), mae ymwybyddiaeth o raglenni eraill fel Prentisiaethau Gradd, Twf Swyddi Cymru+, ReAct+ a'r Rhaglen Sgiliau Hyblyg yn sylweddol is.
- Fodd bynnag, mae llawer o gyflogwyr yn wynebu rhwystrau rhag buddsoddi mewn datblygu'r gweithlu, gan gynnwys diffyg cyllid ar gyfer hyfforddiant ac anawsterau rhyddhau staff o weithrediadau o ddydd i ddydd, sy'n cyfyngu ar y gallu i gymryd rhan mewn gweithgareddau hyfforddi.

4.2.5. Mae'r Cynllun hefyd yn adlewyrchu heriau sector-benodol ar draws sectorau allweddol gan gynnwys ynni, adeiladu, gweithgynhyrchu uwch, iechyd a gofal cymdeithasol, digidol, twristiaeth a lletygarwch, gan dynnu sylw at y galw am weithlu a'r meysydd i'w datblygu.

4.3. Blaenoriaethau'r Cynllun

4.3.1. Mae'r Cynllun yn nodi gweledigaeth glir a thair blaenoriaeth graidd i fynd i'r afael â'r heriau a'r cyfleoedd a nodwyd. Mae'r rhain yn datblygu ar gynlluniau blaenorol ac yn parhau i fod yn gyson o ran strwythur, tra'n adlewyrchu'r cyd-destun sy'n esblygu:

4.3.2. Blaenoriaeth 1: Galluogi a Grymuso Cyflogwyr

- Cefnogi cyflogwyr i ddatblygu eu gweithlu
- Cefnogi cyflogwyr i dyfu a chael mynediad at dalent amrywiol a gweithwyr sy'n barod am waith
- Gwella ymwybyddiaeth a chanfyddiadau o gyfleoedd cyflogaeth mewn sectorau allweddol a thwf yng ngogledd Cymru

I'w cyflawni

- Codi ymwybyddiaeth o'r gefnogaeth sydd ar gael i ddatblygu a thyfu'r gweithlu, gan ganolbwyntio'n benodol ar gefnogi busnesau bach a chanolig
- Gwella ymwybyddiaeth, dealltwriaeth a defnydd cyflogwyr o brentisiaethau a hyfforddiant arall

- Cefnogi cyflogwyr i fabwysiadu arferion cynhwysol ac addasadwy yn y gweithle sy'n cydnabod anghenion pobl ifanc, gan alluogi dull gweithredu cyffredin er mwyn eu trosglwyddo yn llwyddiannus i gyflogaeth a'u cadw mewn cyflogaeth
- Cryfhau ymgysylltiad cyflogwyr a gwneud penderfyniadau gwybodus drwy ddefnyddio Porth Sgiliau Gogledd Cymru i rannu barn, dangos arferion da, a gwella mynediad at wybodaeth am y farchnad lafur a chyfleoedd hyfforddi.
- Galluogi cyflogwyr a darparwyr i gydweithio ar gyd-greu cyrsiau sy'n adlewyrchu anghenion cyflogwyr yn awr ac yn y dyfodol.
- Cynyddu cyfranogiad cyflogwyr wrth ddatblygu sgiliau pobl ifanc trwy ymgysylltu ar raddfa fwy dan arweiniad cyflogwyr, cael hyfforddiant, a chyfleoedd sy'n cyd-fynd â'r diwydiant.
- Hyrwyddo trefn gynhwysol i benodi a chadw staff trwy godi ymwybyddiaeth cyflogwyr o'r manteision a'r cymorth sydd ar gael ar gyfer dod â gweithwyr newydd a gweithwyr sy'n dychwelyd i'r gweithlu.
- Hyrwyddo rhaglenni uwch-sgilio, ail-sgilio a dysgu gydol oes i gyflogwyr i sicrhau bod eu gweithlu yn addasu i newidiadau yn y farchnad lafur.

4.3.3. Blaenoriaeth 2: Galluogi a Grymuso Unigolion

- Cefnogi'r gwaith o hyrwyddo llwybrau hyfforddiant clir, er mwyn galluogi dilyniant a chyflogaeth gynaliadwy.
- Codi ymwybyddiaeth o'r gwahanol fathau o gymorth sydd ar gael i unigolion ar adegau allweddol yn eu bywyd, a'u cyfeirio at y cymorth hwnnw.
- Codi ymwybyddiaeth a chynllunio ar gyfer yr anghenion sgiliau yn y rhanbarth, yn awr ac yn y dyfodol.

I'w cyflawni

- Gwella dealltwriaeth o'r gwahanol lwybrau sydd ar gael i fynd i mewn i'r byd hyfforddiant neu yrfaeodd, gan gynnwys dysgu gydol oes, uwch-sgilio ac ail-sgilio mewn sectorau blaenoriaeth.
- Hyrwyddo a chyfeirio at wahanol bwyntiau mynediad i yrfaeodd, gan gynnwys newid gyrfa ar wahanol adegau mewn bywyd a chyfleoedd mentergarwch.
- Hyrwyddo a chyfeirio at gyfleoedd i fwrw prentisiaeth, gan gynnwys dilyniant i brentisiaethau lefel uwch a gradd.
- Cefnogi dylanwadwyr allweddol, gan gynnwys rhieni, athrawon a chynghorwyr gyrfaeodd, i ddeall cyfleoedd lleol a rhoi gwybodaeth well i unigolion.
- Helpu darparwyr addysg i gysylltu'n fwy effeithiol â chyflogwyr a phartneriaid diwydiant, gan gynnwys y sector cyhoeddus a'r trydydd sector.
- Ehangu mynediad at brofiad gwaith a lleoliadau trwy gynnwys cyflogwyr mewn dysgu.
- Cefnogi rhaglenni sy'n lleihau anweithgarwch economaidd, gan gynnwys pobl ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant (NEET) a'r rhai sydd mewn perygl o ddod yn NEET.
- Cefnogi rhaglenni i ehangu mynediad at gyflogaeth a sgiliau i bobl anabl, pobl sydd â chyflyrau iechyd hirdymor a grwpiau sydd wedi'u tangynrychioli.
- Annog graddedigion i ddychwelyd i'r rhanbarth neu aros ynddi ar ôl cwblhau eu gradd trwy ddangos y cyfleoedd lefel uchel sydd ar gael iddynt.
- Galluogi pobl 50 oed neu hŷn i newid gyrfa, dychwelyd i'r gwaith, neu aros yn y gwaith drwy hyrwyddo cyfleoedd i uwch-sgilio, ail-sgilio a throsglwyddo sgiliau presennol.
- Defnyddio sefyllfa'r Bartneriaeth o fewn y Cyd-bwyllgor i sicrhau bod y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol - o'i gyflawni - yn ystyried effaith sgiliau, hyfforddiant, cyfleoedd gwaith a chysylltedd digidol.

4.3.4. Blaenoriaeth 3: Sut y darperir cefnogaeth a gwneud y cysylltiadau

- Codi ymwybyddiaeth o yrwyr rhanbarthol i gyflogwyr ac unigolion, gan sicrhau bod gwybodaeth barod ar gael ar sut i wneud y mwyaf o gyfleoedd
- Cefnogi'r cydweithio rhwng darparwyr, rhanddeiliaid allweddol ac unigolion
- Hyrwyddo'r gwaith o symleiddio'r dirwedd sgiliau, annog symlrwydd, a lleihau unrhyw ddyblygu trwy adnabod a llenwi bylchau

I'w cyflawni

- Adeiladu cymuned sgiliau ranbarthol gysylltiedig sy'n cryfhau ymgysylltiad cyflogwyr, yn galluogi cyfoedion i gefnogi'r naill a'r llall, ac yn cydnabod eiriolwyr allweddol sy'n hyrwyddo datblygiad y gweithlu
- Parhau i wella amlygrwydd y cymorth ar gyfer sgiliau rhanbarthol, a hynny drwy ddod â gwybodaeth, rhwydweithiau a chyfleoedd at ei gilydd mewn un lle hwylus - sef Porth Sgiliau Gogledd Cymru - a chefnogi'r gwaith o symleiddio gwybodaeth, a lleihau unrhyw ddyblygu
- Defnyddio gwybodaeth i lunio, llywio a dylanwadu ar bolisïau ar sail tystiolaeth, penderfyniadau ynghylch buddsoddi a blaenoriaethau cyllido ar draws Medr, Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU - a hynny yn dibynnu ar yr anghenion o ran sgiliau datblygol a'r dystiolaeth o'r farchnad lafur.
- Sicrhau bod cyflogwyr a grwpiau perthnasol eraill yn cael gwybod am newidiadau mewn polisi ac effaith y newidiadau hynny.
- Sicrhau bod y ddarpariaeth a'r cyfleusterau hyfforddiant yn cyd-fynd ag anghenion economaidd yn awr ac yn y dyfodol, gan gynnwys datblygiadau ar raddfa fawr, trwy gynllunio ymlaen llaw yn rhagweithiol a rhagweld cyfleoedd sy'n dod i'r amlwg.
- Cynyddu ymwybyddiaeth o gyfleoedd sy'n deillio o ddatblygiadau economaidd ar raddfa fawr a chefnogi unigolion, cyflogwyr a chadwyni cyflenwi i gael mynediad atynt ac elwa ohonynt.
- Gwneud cysylltiadau, cydweithio a rhannu'r arferion gorau gydag awdurdodau a phartneriaethau trawsffiniol
- Cefnogi'r gwaith o gyflawni Cynllun Gweithredu Sgiliau Sero Net Llywodraeth Cymru
- Rhannu a hyrwyddo'r wybodaeth sydd ar gael am y farchnad lafur o safbwynt sectorau allweddol a thwf gogledd Cymru ymysg unigolion a rhanddeiliaid, gan ddefnyddio Porth Sgiliau Gogledd Cymru
- Gweithio ar y cyd i baratoi ac ymateb i ddatblygiadau newydd mewn technoleg fel Deallusrwydd Artiffisial a thrawsnewid i Sero Net
- Codi ymwybyddiaeth i annog pobl i fanteisio ar gyfleoedd hyfforddi cyfrwng Cymraeg ar draws sectorau er mwyn lleihau'r bylchau mewn sgiliau Cymraeg yn y gweithle

4.4. Y camau nesaf

- 4.4.1. Y cam nesaf fydd cyflawni'r blaenoriaethau a nodir yn y Cynllun. Mae'r Cynllun yn darparu fframwaith cyflawni cyffredin ar gyfer y rhanbarth, gan nodi'r blaenoriaethau, y camau gweithredu, cyflawniadau a mesurau y cytunwyd arnynt ar gyfer y tair blynedd nesaf. Bydd y cyfrifoldeb am gyflawni yn cael ei rannu ar draws aelodau Bwrdd y Bartneriaeth a sefydliadau partner, gyda sefydliadau unigol yn arwain ar gamau perthnasol o fewn eu cylch gorchwyl. Bydd Swyddogion y Bartneriaeth yn cefnogi, cydlynu a monitro cyflawni, gan adrodd ar gynnydd yn erbyn y mesurau y cytunwyd arnynt i Fwrdd y Bartneriaeth yn rheolaidd.
- 4.4.2. Bydd digwyddiad lansio swyddogol yn cael ei gynnal ar ddyddiad sydd wedi'i drefnu am y tro, sef 16 Medi 2026 yn Venue Cymru.

5. **GOBLYGIADAU ARIANNOL**

5.1. Dim cais gan y Bartneriaeth i'r Is-bwyllgor Lles Economaidd ariannu eu prif swyddogaeth, er gall prosiectau dilynol fod â goblygiad adnoddau.

6. **GOBLYGIADAU CYFREITHIOL**

6.1. Dim ar hyn o bryd.

7. **ASESIADAU EFFAITH**

7.1. Dim wedi'u hadnabod.

ATODIADAU:

Atodiad 1

Cynllun Sgiliau a Chyflogaeth Gogledd Cymru 2026-28

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. **Swyddog Monitro:**

"Nid oes gennyf unrhyw wrthwynebiad i'r penderfyniad a geisir, gan nodi mai'r argymhelliad yw cymeradwyo'r Cynllun a'i flaenoriaethau, yn hytrach na chymeradwyo unrhyw brosiect penodol, ymrwymiad cyllido neu rwymedigaeth gyflawni rhwymol.

Dylid cyflwyno unrhyw gynigion dilynol sy'n deillio o'r Cynllun sy'n gofyn am gyllid gan y CBC, gweithgarwch caffael, trefniadau partneriaeth ffurfiol neu arfer swyddogaethau statudol drwy'r llwybr llywodraethu priodol gyda chynghor cyfreithiol, ariannol ac asesu effaith ar wahân.

Dylai cyflawni'r Cynllun barhau i ystyried dyletswyddau cyfraith gyhoeddus CBC, gan gynnwys ystyriaethau cydraddoldeb, iaith Gymraeg a lles, lle bo hynny'n berthnasol."

ii. **Swyddog Cyllid Statudol:**

"Dim sylwadau o safbwynt priodoldeb ariannol."